

הבחנות בין סוגים שונים של שאלות

שאלות הבהרה:

מטרת שאלת הבהרה היא לעזור למשתתף להבין יותר טוב את מה שהמציג מביא. שאלות הבהרה הן פשוטות, מתייחסות לעובדות, ואינן דורשות חשיבה מצד המציג.

שאלות הבהרה לדוגמא:

- כמה זמן זה לוקח לעשות _____ ?
- איך חילקתם את התלמידים לקבוצות?
- איזה משאבים היו לרשות התלמידים בפרוייקט הזה?

לעתים נוטים לתת עצות שמנוסחות כשאלה: "האם ניסית...?", "האם חשבת על...?". כאן מדובר בהצעה בלבד שאלה.

שאלות גישוש (Probing Questions):

מטרת שאלת גישוש היא לעזור למציג לחשוב בצורה יותר מעמיקה על השאלה או הבעיה שהציג.

בניסוח שאלת גישוש יש לקחת בחשבון:

- האם יש לי (לשואל השאלה) תשובה "נכונה" בראש? (ואם כן, כדאי לנסח שאלה פתוחה יותר, או לחילופין, לא לשאול אותה בכלל).
- האם שאלת הגישוש רלוונטית למה שהמורה מציג או האם היא למעשה מייצגת/מקדמת אגינדה נפרדת משלי (של שואל השאלה)?
- האם השאלה מעודדת את המורה המציג לקחת סיכון בלי שתאיים עליו?
- האם נימת קולי משרדת שאני מעוניין בהצלחת המורה המציג?

שאלות גישוש לדוגמא:

- למה אתה חושב שזה ככה?
- מה היית צריך לשנות כדי ש...?
- מה אתה מרגיש כנכון?
- באילו דרכים אחרות תוכל...?
- איך... שונה מ.....?
- מה זה מזכיר לך? חווית משהו דומה בעבר?
- למה התכוונת כשאמרת...?
- מה אומרת האינטואיציה שלך על...?
- מה אתה מניח כנכון?
- מה הקשר בין... לבין.....?
- מה אם ההפך היה נכון?
- כיצד משפיעות ההנחות שלך לגבי... על החשיבה שלך לגבי...?
- מה לדעתך יכלה להיות התוצאה האופטימלית?:]
- ממה אתה הכי מפחד?

- מה אתה צריך לשאול כדי להבין יותר טוב?
- על מה לא היית מוכן להתפשר?
- האם אתה חושב שהבעיה היא X, Y, או בכלל משהו אחר?

דוגמאות לסוגים שונים של התנסחויות :

הצעה	"את יכולה לתת לתלמידים להשתמש במחווה כדי להעריך את העבודה של עצמם."
הצעה בלבוש שאלה	"התוכלי לתת לתלמידים להשתמש במחווה כדי להעריך את העבודה של עצמם?"
הצעה בלבוש שאלת גישוש	"מה יקרה אם התלמידים ישתמשו במחווה כדי להעריך את העבודה של עצמם?"
שאלת גישוש פוריה	"מה נחשב בעיני התלמידים לבעיה מתמטית מעניינת?"
שאלת גישוש עוד יותר פוריה	"מה היה צריך להשתנות כדי שהתלמידים יעבדו יותר בשביל עצמם ופחות עבורך (המורה)?"

מתוך :

Allen, David, & Tina Blythe. *The Facilitator's Book of Questions*.
http://schoolreforminitiative.org/doc/probing_questions_guide.pdf.